

Pravidla pro nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky

Podle § 44a odst. 10 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, je nutno pro pracoviště, kde se nakládá s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky klasifikovanými jako vysoce toxické, toxické, žíravé, karcinogenní, mutagenní a toxické pro reprodukci zpracovat pravidla pro toto nakládání. Cílem pravidel je poskytnout pracovníkům stručnou informaci o nebezpečnosti a možných účincích těchto látek, zásadách bezpečné práce, vhodných postupech pro první pomoc a způsobech likvidace menších havárií (rozlití, rozsypání). Obecně jsou tyto údaje uváděny v bezpečnostních listech, avšak pravidla mají tyto obecné údaje přizpůsobit daným podmínkám na pracovišti a způsobu manipulace s látkami (je nutno rozlišovat např. práci v průmyslovém měřítku, provádění postřiků a laboratorní práce). Není v pořádku, pokud např. v pravidlech je uvedeno, že přípravek se má skladovat na suchém místě - mělo by být určeno, kde se má skladovat.

pravidla by měla být

- stručná (ideální je cca na 2 stránky),
- srozumitelná pro řadové zaměstnance,
- odpovídající konkrétním podmínkám pracoviště a jeho vybavení.

Doporučení:

1. **Název pracoviště**, pro které jsou pravidla zpracována (pravidla jsou pro pracoviště, ne pro jednotlivé přípravky)
2. **Názvy používaných látek a přípravků** - pokud je jich málo. Pokud je např. větší množství přípravků s jednou vlastností, je možno názvy uvést v příloze - obvykle v prodejnách - např. barev, stavebnin). Stručná charakteristika (významné vlastnosti, např. skupenství, snadné odpařování), účinky (skupinově, např. působí poleptání, toxické při požití apod.)
3. **Konkrétní způsob a umístění při skladování**, pokud se přelévá do "pracovních" obalů, popsat způsob označení (min. název a výstražný symbol)
4. **Stručně způsob použití** - stříkání, laboratorní použití, galvanické lázně, příprava lepidel, automatické dávkování do myčky, pračky apod.
5. **Zásady bezpečné práce**, včetně OOPP - adekvátní způsobu práce a použitých chemických látek a přípravků.
6. **Předlékařská první pomoc** odpovídající charakteru přípravků, možné expozici a vybavení pracoviště (v bezpečnostních listech často nejsou nejvhodnější či nejsprávnější postupy)
7. **Pokyny pro případ nehody** (rozlití, rozsypání), včetně vybavení úklidovými prostředky, odpovídající možným situacím.
8. **Doporučení: důležitá telefonní čísla.**

Pravidla se předkládají krajské hygienické stanici, místně příslušné podle umístění pracoviště, k projednání. Tento proces by měl zaručit, že v pravidlech nebudou nesprávné údaje, zejména v zásadách první pomoci. Často se stává, že pravidla zpracuje na zakázku firma, která pracoviště nezná a pak určuje zásady práce, které jsou buď zbytečně přísné, nebo neodpovídají skutečnému stavu na pracovišti, nebo jsou velmi obecné a pro konkrétní práce neposkytují potřebné informace. Vypracování pravidel je třeba věnovat pozornost právě z tohoto hlediska.